

11.10.2018

Kokousaika 11.10.2018 8:00 - 9:47

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan pormestari
Kivekäs, Otso kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
saapui 8:07, poissa: 647 §
Arhinmäki, Paavo kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
saapui 8:06, poistui 9:02, poissa: 647 §, 649 §

Honkasalo, Veronika
Koulumies, Terhi
Ohisalo, Maria
Pakarinen, Pia apulaispormestari
Rantala, Marcus
Razmyar, Nasima apulaispormestari
Rydman, Wille saapui 8:06, poissa: 647 §
Sazonov, Daniel
Sevander, Tomi
Sinnemäki, Anni

Vesikansa, Sanna apulaispormestari
Vuorjoki, Anna varajäsen
saapui 9:02, poissa: 647 §

Muut

Kousa, Tuuli kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
poistui 9:37, poissa: 649 §
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
poistui 9:37, poissa: 649 §
Arajärvi, Pentti kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
poistui 9:37, poissa: 649 §
Heinäluoma, Eveliina sosialidemokraattisen valtuustoryhmän puheenjohtaja
poistui 9:37, läsnä: 647 - 648 §

11.10.2018

Månsson, Björn	ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän puheenjohtaja
Rautava, Risto	poistui 9:37, läsnä: 647 - 648 § kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja
Vuorjoki, Anna	poistui 9:37, läsnä: 647 - 648 § vasemmistoliiton valtuustoryhmän puheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	poistui 9:02, läsnä: 647 § kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu	vs. kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Enroos, Asta	vs. henkilöstöjohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Pennanen, Sari-Anna	vs. kaupunginlakimies
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Peltonen, Antti	poistui 9:13, poissa: 649 § hallintopäällikkö
Harju, Mirva	poistui 9:20, poissa: 649 § tiedottaja
Björksten, Jenni	hallintoasiantuntija
Malinen, Matti	talousarviopäällikkö asiantuntija poistui 9:37, läsnä: 647 - 648 §
Puheenjohtaja	
Jan Vapaavuori	pormestari 647 - 649 §
Esittelijät	
Jan Vapaavuori	pormestari 647 - 648 §
Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 649 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 647 - 649 §

11.10.2018

§	Asia	
647	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
648	Asia/2	V 14.11.2018, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019 - 2021
649	Asia/3	Lausunto luonnoksesta asetukseksi maanteiden ja rautateiden runkoverkosta ja niiden palvelutasosta

§ 647

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Veronika Honkasalon ja Marcus Rantalan sekä varatarkastajiksi Sanna Vesikansan ja Terhi Koulumiehen.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Mika Raatikaisen sijasta Marcus Rantalan.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Veronika Honkasalon ja Mika Raatikaisen sekä varatarkastajiksi Sanna Vesikansan ja Terhi Koulumiehen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.10.2018

Asia/2

§ 648

V 14.11.2018, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019 - 2021

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 29.10.2018 saakka.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta panna asian pöydälle 29.10.2018 saakka.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.paananen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2019-2021.

Esittelijän perustelut

Talousarvio vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2019-2021 sisältyy liitteeseen 1. Vastaukset talousarvion yhteydessä käsiteltäviin valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin sisältyvät liitteeseen 2.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.paananen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvio 2019 ja taloussuunnitelma 2019 - 2021
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 05.10.2018 § 203

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä ehdotukset kaupunginkanslian (talousarvioluku 140) ja kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) vuoden 2019 talousarvioksi ja 2019-2021 taloussuunnitelmaksi (liite 1) sekä talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Lisäksi kansliapäällikkö päätti hyväksyä talousarvioluku 150 keskitetyksi maksettavat menot, kaupunginkanslian käytettäväksi, vuoden 2019 talousarvioehdotuksen ja 2019-2021 taloussuunnitelman (liite 1).

Samalla kansliapäällikkö päätti esittää 1 062 000 euron strategian mukaista lisämäärärahaa. Erittely alla.

Toiminto	LisäySESITYS
Kaupungintalon aulan muutoksesta aiheutuvat kustannukset	200 000
Viestinnän toimintojen profiiliin nostaminen/kehittäminen strategian mukaisesti	135 000
Pormestarilta tulevat erityistarpeet liittyen strategiaan	200 000
Strategian mukaiset henkilöstölisäykset	527 000

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 28.5.2018 vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raamin ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 laatimisohteet.

Kaupunginkanslian, (ta-luku 140) talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen hyväksymän raamin mukaisena, 127 809 000 euroa.

11.10.2018

Kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen hyväksymän raamin mukaisena, 15 790 000 euroa.

Keskitetysti maksettavien menojen, kaupunginkanslian käytettäväksi (ta-luku 150), raami on 141 221 000 euroa vuodelle 2019. Talousarvio vuodelle 2019 esitetään 141 310 000 euron suuruisena. Muutokset on eritelty alla talousarviokohdittain.

Ta-kohta		Raami	Esitys	Muutos
15002	Keskitetysti maksettavat henkilöstömenot	31 380 000	29 469 000	-1 911 000
15004	Keskitetty hanketoiminta			
	- tulot	3 350 000	4 350 000	1 000 000
	- menot	6 145 000	7 145 000	1 000 000
	Toimintakate (sitova)	2 795 000	2 795 000	0
15005	Työmarkkinatuen kuntaosuus	61 000 000	62 000 000	1 000 000

Lisätiedot

Merja Viiki, taloussuunnittelija, puhelin: 310 36314
merja.viiki(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 30.08.2018 § 102

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019 – 2021 liitteen mukaisena.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Hannu Halkola

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 28.08.2018 § 400

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

11.10.2018

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä toimialan talousarvioehdotuksen vuodelle 2019 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2019 - 2021 sekä lähettää talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen kaupunginhallitukselle. Kaupunkiympäristön toimialan talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen hyväksymän kokonaisraamin sitovien erien mukaiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että tässä ehdotuksessa yksilöidyt talousarvioehdotuksessa toteutumattomat tarpeet koskien asuntotuotannon toteuttamisedellytyksiä, tilahankkeiden ylläpitoa ja investointeja, katujen ja viheralueiden ylläpitoa, liikennejärjestelmän kehittämistä, toimialan digitalisaatio-ohjelman toteuttamista sekä puistoinvestointien tasoa ovat merkittäviä ja niiden huolellinen arviointi lopullisen budjettiesityksen valmistelussa on tärkeää.

Kaupunkiympäristölautakunta kiinnittää lisäksi huomiota valmisteilla olevaan Helsingin merelliseen strategiaan ja sen sisältäviin mahdollisiin resurssitarpeisiin sekä käyttömenojen että investointien osalta ja katsoo, että nämä tarpeet niiden selkeytyessä tulisi ottaa osaksi budjettiehdotuksen arviointia.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että selvitetään mahdollisuudet rakennusvalvontapalvelujen muuttamiseksi vuoden 2019 alusta netto-budjetoiduksi.

Käsittely

28.08.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö Sari Hildén ja tiimipäällikkö Jarkko Karttunen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että tässä ehdotuksessa yksilöidyt talousarvioehdotuksessa toteutumattomat tarpeet koskien asuntotuotannon toteuttamisedellytyksiä, tilahankkeiden ylläpitoa ja investointeja, katujen ja viheralueiden ylläpitoa, liikennejärjestelmän kehittämistä, toimialan digitalisaatio-ohjelman toteuttamista sekä puistoinvestointien tasoa ovat merkittäviä ja niiden huolellinen arviointi lopullisen budjettiesityksen valmistelussa on tärkeää.

Kaupunkiympäristölautakunta kiinnittää lisäksi huomiota valmisteilla olevaan Helsingin merelliseen strategiaan ja sen sisältäviin mahdollisiin resurssitarpeisiin sekä käyttömenojen että investointien osalta ja katsoo, että nämä tarpeet niiden selkeytyessä tulisi ottaa osaksi budjet-

11.10.2018

tiehdotuksen arviointia.

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Päätösehdotukseen lisätään seuraava kappale: "Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että selvitetään mahdollisuudet rakennusvalvontapalvelujen muuttamiseksi vuoden 2019 alusta nettobudjetoituksi."

Kannattaja: Tuomas Rantanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen ja Risto Rautavan vastaehdotukset.

21.08.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.08.2018 § 150

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hyväksyä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2019 talousarvioehdotuksen ja talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 liitteinen (liite 1).

Samalla kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle lautakuntien esitysten perusteella jaettavasta kaupunginhallituksen käyttövaroihin varatusta 13 miljoonan euron määrärahasta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle 3 700 000 euroa (liite 2).

Lautakunta totesi samalla, että nykyisentasoinen raami ei mahdollista kasvavan väestön tarpeisiin vastaamista ja kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamista. Toimialalle on tullut myös uusia velvoitteita, jotka on osin otettu raamin valmistelussa huomioon. Raamitaso merkitsee kuitenkin, että perustoimintaan käytettävissä olevat määrärahat jäävät jälkeen hintakehityksestä.

Lisäksi lautakunta totesi, että raamin tiukkuuden vuoksi toimialalla jouduttaneen tekemään päätöksiä, jotka aiheuttavat heijastusvaikutuksia myös kaupungin muille toimialoille. Esimerkiksi liikuntapaikkojen hoidon vähentäminen voi heikentää päiväkotien ja koulujen mahdollisuutta käyttää lähiliikuntapaikkoja.

Käsittely

28.08.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Ari Tirri.

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään loppuun

"Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on ainoa kaupungin toimiala jossa tulospalkkioita ei ole tällä raamilla mahdollisuus maksaa. Tilanne on kestämätön, koska jo nyt asiantuntijoita ja henkilöstöä on vaihtanut toisille toimialoille ja yksityiselle sektorille.

Yhtälö luoda henkilöstöön motivaatiota on haasteellinen mikäli tulospalkkioita ei makseta, tämä ei myöskään ole linjassa kaupungin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kanssa."

Kannattaja: Jussi Chydenius

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään loppuun

"Se, että kaupungin strategiaa toteutetaan ja noudatetaan myös käytännössä. Oodiin, biennaaliin ja tanssin taloon varautuminen edellyttää toimialalle määrärahojen lisäyksiä, jottei muuta kulttuuri, kirjasto, nuoriso- ja liikuntapalveluiden tasoa tarvitse dramaattisesti leikata "

Sami Muttilaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Elina Moisio: Uusi kappale (3) osaksi päätösehdotusta:

Lautakunta toteaa samalla, että nykyisentasoinen raami ei mahdollista kasvavan väestön tarpeisiin vastaamista ja kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamista. Toimialalle on tullut myös uusia velvoitteita, jotka on osin otettu raamin valmistelussa huomioon. Raamitaso merkitsee kuitenkin, että perustoimintaan käytettävissä olevat määrärahat jäävät jälkeen hintakehityksestä.

Kannattaja: Niilo Toivonen

Lautakunta hyväksyi Elina Moisio'n vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Terhi Peltokorpi: Lautakunta toteaa, että raamin tiukkuuden vuoksi toimialalla jouduttaneen tekemään päätöksiä, jotka aiheuttavat heijastusvaikutuksia myös kaupungin muille toimialoille. Esimerkiksi liikuntapaikkojen hoidon vähentäminen voi heikentää päiväkotien ja koulujen mahdollisuutta käyttää lähiliikuntapaikkoja.

Kannattaja: Hanna-Kaisa Simojoki

Lautakunta hyväksyi Terhi Peltokorven vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Arja Karhuvaara: Lisätään päätökseen: Lautakunta pitää tärkeänä, että liikuntapalvelukokonaisuus pyrkii toimimaan niin, että luonnon jääkenttiä käyttäville luodaan mahdollisuus jääkenttien jäädyttämiseen ja hoitoon vapaaehtoisvoimin esimerkiksi niin, että hoidosta huolehtiville mahdollistetaan maksuton veden ja tarpeen mukaisten huoltovarojen käyttö niiden vastaanottokuittaamista vastaan.

Kannattaja: Laura Varjokari

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään loppuun "Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on ainoa kaupungin toimiala jossa tulospalkkioita ei ole tällä raamilla mahdollisuus maksaa. Tilanne on kestävä, koska jo nyt asiantuntijoita ja henkilöstöä on vaihtanut toisille toimialoille ja yksityiselle sektorille. Yhtälö luoda henkilöstöön motivaatiota on haasteellinen mikäli tulospalkkioita ei makseta, tämä ei myöskään ole linjassa kaupungin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kanssa."

Jaa-äännet: 9

Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Elina Moisio, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Hanna-Kaisa Simojoki, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Mari Holopainen, Sami Muttilainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Sami Muttilaisen vastaehdotuksen äänin 9-4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään päätökseen: Lautakunta pitää tärkeänä, että liikuntapalvelukokonaisuus pyrkii toimimaan niin, että luonnon jääkenttiä käyttäville luodaan mahdollisuus jääkenttien jäädyttämiseen ja hoitoon vapaaehtoisvoimin esimerkiksi niin, että hoidosta huolehtiville mahdollistetaan maksuton veden ja tarpeen mukaisten huoltovaroiteiden käyttö niiden vastaanottokuittaamista vastaan.

Jaa-äännet: 9

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Mari Holopainen, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Hanna-Kaisa Simojoki, Niilo Toivonen

Ei-äännet: 4

Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Arja Karhuvaaran vastaehdotuksen äänin 9-4.

Sami Muttilainen ja Arja Karhuvaara jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Sami Muttilainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Stadiin bygataan ja haalitaan mitä kunnianhimoisempia hankkeita. Maljapuheissa suitsutetaan taloudellisia vaikutuksia myöten, mutta samalla perustuksien annetaan sortua ja palvelut kapenevat kaupungin laajentuessa.

Hienoa kun on projekteja, mutta kaupunki myös eriarvoistuu siinä määrin, ettei biennaaliin lähde perhe, jos fyrkat eivät riitä edes metrolippuun, lauttalipusta puhumattakaan. Keskustakirjastoon tarvitaan muutakin sisältöä kuin lainausautomaatti ja desing-kalusteet. Samalla mietitään onko meillä varaa pitää edes uimavalvojaa rannalla.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan sisältöä ei haluaisi asettaa vastakkain, mutta niin se käytännössä menee, koska kaupunki ei toteuta strategiaansa käytännössä vaikka se olisi taloudellisesti mahdollista. Epäinhimillisyyden lisäksi myös matemaattisesti erikoinen laskentakaavio, samalla

11.10.2018

kun puhutaan kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämisestä ja liikunnan lisäämisestä.

Henkilöstön jaksaminen. Työ- ja hyvinvointipäivä Vallisaareen – ei paljon hymyilytä.

Arja Karhuvaara jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Pidän tärkeänä, että jättäessään luonnon jääkentät jäädyttämättä, tataan kuitenkin lasten ja koulujen mahdollisuus jäälajien taitojen oppimiseen ja liikuntapalvelukokonaisuus pyrkii toimimaan niin, että luonnon jääkenttiä käyttäville luodaan mahdollisuus jääkenttien jäädyttämiseen ja hoitoon vapaaehtoisvoimin esimerkiksi niin, että hoidosta huolehtiville mahdollistetaan maksuton veden ja tarpeen mukaisten huoltovarusteiden käyttö. Jääkenttien käytön vastuu siirtyy silloin käyttäjälle itselleen, mahdolliselle käyttäjäseuralle tai opetustoimelle.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi
Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 28.08.2018 § 169

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2019 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2019-2021 taloussuunnitelmaehdotuksen A-osaan sisältyvine perusteluineen.

Lautakunta toteaa, että kouluille ja oppilaitoksille talousarvioehdotuksessa asetetut tuottavuustavoitteet ovat 1-2 % eli huomattavasti suurempia, kuin kaupunkistrategian mukainen 0,5 % tuottavuustavoite. Toimialan budjettikehys on 4 miljoonaa pienempi, kuin kaupungin tuottavuustavoite sallisi. Lisäksi budjettiraamista on rahoitettu kaupunkistrategian mukaisesti palvelujen laajentamista runsaalla 6 miljoonalla eurolla verrattuna vuoteen 2018. Lisätuottavuustavoite ja strategiapanokset on rahoitettu esitykseen sisältyvillä noin 11 miljoonan euron säästö- ja tuottavuustoimenpiteillä.

Määrärahaehyksissä tulisi huomioida myös se, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakasmäärän kasvu on suhteellisesti kaksin-

11.10.2018

kertainen kaupungin väestönkasvuun verrattuna. Jos tuottavuustavoite laskettaisiin väestömäärän kasvun sijasta asiakasmäärän kasvun perusteella, kasvatuksen ja koulutuksen budjettikehys olisi 17,4 miljoonaa euroa annettua kehystä suurempi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että tämä esitetty budjettikehys ei riitä kaupungin strategian toteuttamiseen eikä mahdollista riittävän laadukasta kasvatusta ja koulutusta Helsingissä.

Edellä olevin perustein kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että kaupunginhallitukselle lautakuntien esitysten perusteella jaettavaksi varattu 13 miljoonaa euroa kohdennetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle käytettäväksi seuraavasti:

1) 11 miljoonaa euroa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioesitykseen sisällytettyjen säästö- ja tuottavuustoimenpiteiden purkamiseen:

- Varhaiskasvatuksen kotihoidon tuen kuntalisän poistaminen yli 2-vuotiailta. Säästövaikutus 2,8 miljoonaa euroa.

- Peruskoulujen ja lukioiden resurssien vähentäminen prosentilla. Tämä tarkoittaisi peruskouluissa ryhmäkokojen kasvattamista sekä jakaja kerhotuntien sekä samanaikaisopetuksen vähentämistä ja lukioissa kurssitarjonnan vähentämistä ja ryhmäkokojen kasvattamista. Säästövaikutus 6 miljoonaa euroa

- Ammatillisen koulutuksen resurssien vähentäminen kahdella prosentilla. Tämä tarkoittaisi työelämässä oppimisen osuuden lisäämisen ohella määräaikaisten opettajien määrän vähentämistä. Säästövaikutus 2,2 miljoonaa euroa.

2) Lisäksi kaupunginhallituksen jakovaraa olisi perusteltua kohdentaa kasvatuksen ja koulutuksen laadun varmistamiseksi

- 2,0 miljoonaa euroa esi- ja perusopetuksen koulunkäyntiavustajien ja laaja-alaisten erityisopettajien määrän lisäämiseen inklusiivisen koulun vahvistamiseksi sekä esiopetuksen oppilashuoltoon

- 0,7 miljoonaa euroa ammatilliseen koulutukseen heikolla keskiarvolla tulevien ja muiden erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrän kasvusta aiheutuviin tukitarpeisiin. Tukea tarvitaan suomen kielen oppimiseen ja opiskeluvalmiuksien kehittämiseen.

- 0,4 miljoonaa euroa esiopetuksen oppilashuollon vahvistamiseen (psykologit ja kuraattorit)

11.10.2018

- 0,25 miljoonaa euroa lukiokoulutukseen oppimisen tukea tarvitsevien sekä vieraskielisten opiskelijoiden määrän kasvun edellyttämiin erityisopettajiin
- 0,3 miljoonaa euroa lukiolain edellyttämään opinto-ohjauksen vahvistamiseen
- 0,5 miljoonaa euroa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opettajien digiosaamisen edistämiseen jatkamalla tutoropettajatoimintaa
- 0,55 miljoonaa euroa kaupungin kolmen lukion erityistehtäviin liittyvien valtakunnallisten kehittämistehtävien rahoittamiseen. Tehtävistä kaupunki saa vastaavasti valtionrahoituksen, joka ei ohjaudu kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.
- 0,5 miljoonaa euroa palvelukeskukselta ostettavien päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tukipalvelujen hintojen talousarvioehdotuksessa ennakoitua suurempaan korotukseen
- 0,25 miljoonaa euroa varhaiskasvatukseen yksityisen perhepäivähoidon alle 3-vuotiaiden Helsinki-lisän korottamiseen 180 eurolla. Nyt perheet saavat alle 3-vuotiaiden perhepäivähoitoon 180 euroa vähemmän kuin palkatessaan lapselle kotiin työsopimussuhteisen hoitajan

Käsittely

28.08.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään kohdan (3) loppuun:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että tämä esitetty budjettikehys ei riitä kaupungin strategian toteuttamiseen eikä mahdollista riittävän laadukasta kasvatusta ja koulutusta Helsingissä."

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Vesa Korkkulan tekemän ja Petra Malinin kannattaman vastaehdotuksen.

14.08.2018 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Anna Tarkkala-Hellström, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

11.10.2018

Asia/2

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 27.08.2018 § 16

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä ja esittää kaupunginhallitukselle taloushallintopalveluliikelaitoksen vuoden 2019 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2019 – 2021 liitteiden mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuija Kuivalainen

Lisätiedot

Tuija Kuivalainen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25100
tuija.kuivalainen(a)hel.fi
Pirjo Kivi, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
pirjo.kivi(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 27.08.2018 § 70

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti hyväksyä pelastuslaitoksen vuoden 2019 talousarvion ja 2020-2021 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle.

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2019 talousarvioon

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2019 – 2021

Pelastustoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn toiminnassa ei arvioida tapahtuvan merkittäviä kysynnän tai tuotantotapojen muutoksia. Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoidaan jatkuvan 2 % p.a, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin.

Ensihoitopalvelussa palvelun tuottajana toimiva pelastuslaitos ja palvelun järjestämistä vastaava Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ovat tunnistanet riskin kiireellisen ensihoidon palvelutason laskusta. Helsingissä kuljettavien ensihoitoyksiköiden tehtäväsidoisuus on erittäin korkea. Vuoden 2010 tasoon verrattuna lähes 40 % kumulatiivinen ensihoidon tehtävämäärän kasvu ja kriittiselle tasolle nousut tehtäväsidoisuus aiheuttavat suuria paineita ensihoitohenkilös-

tön työssä jaksamiselle ja palvelun laatutason säilyttämiseksi. Tilanteen korjaamiseksi ensihoitopalvelun resursseja kasvatetaan taloussuunnitelmakaudella 11 henkilötyövuodella.

Toimintaympäristössä tapahtuvien merkittävien uudistusten ja ilmiöiden vaikutukset toimintaympäristöön

Maakuntauudistuksessa Helsingin pelastuslaitos siirtyy 1.1.2021 Uudenmaan maakunnan alaiseksi liikelaitokseksi yhdessä Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa. Uudistuksen arvioidaan heikentävän pelastuslaitoksen kykyä toteuttaa pelastustoimen palvelutaso Helsingin kaupungin alueella tarkoituksenmukaisella tavalla pelastustoimen resurssien ja palveluiden jakaantues- sa laajemmalle alueelle. Uudistuksen ennakoitua heikentävän pelastustoimen toimintaedellytyksiä Helsingissä toiminnan rahoitusta koskevan päätöksenteon siirtyessä pois Helsingin kaupungilta. Uudistuksen vaikutukset väestönsuojelun koordinointiin Helsingin alueella eivät ole tiedossa ja uudistuksen arvioidaan olevan merkittävä riski Helsingin väestönsuojatilojen ylläpidon kannalta.

Helsingin pelastuskoulua ollaan lakkauttamassa pelastustoimen valtakunnalliseen uudistukseen ja maakuntauudistukseen liittyen. Lakkauttamisen myötä ei enää ole mahdollista integroida pelastajakoulutusta suoraan pelastuslaitoksen työelämätarpeisiin ja terveydenhuollon ammattitutkinnon omaavien pelastajien rekrytointi vaikeutuu. Pidemmällä aikavälillä pelastajan tehtävät eriytyvät ensihoitajan ammatista, mikä johtaa nykyistä huomattavasti heikompaan ensihoidon sekä pelastustoiminnan suorituskykyyn suuronnettomuustilanteissa.

Aluehallintoviranomainen on valvontatoiminnassaan katsonut, että pelastustoimen palvelutaso Helsingissä ei ole riittävä, koska pelastustoiminnan toimintavalmiusaika on keskimäärin yli kuusi minuuttia yli 50 % tehtävistä. Pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan palvelutaso Helsingissä on tarkoituksenmukaisesti ja lain edellyttämällä tavalla järjestetty eikä aluehallintoviranomaisen käyttämä yksipuolinen toimintavalmiussmittari anna oikeaa kuvaa palvelutason riittävydestä. Riskianalyysin perusteella toimintavalmiuseresursseja lisäämällä voitaisiin saavuttaa siitä aiheutuvat kustannukset huomioiden vain marginaalista hyötyä palvelutasossa, mitä ei Helsingin pelastustoimen alueen kokonaisturvallisuuden kannalta voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Irtaimen investoinnit

Pelastuslaitoksen irtaimen käyttöomaisuuden talousarvioesitys 2019 ja taloussuunnitelmat 2020 – 2028 ovat liitteenä. Vuoden 2019 tärkeimpiä investointeja ovat ensihoidon defibrillaattorit ja ensihoitotallit sekä öljyntorjuntakaluston täydennyshankinnat.

11.10.2018

Pelastustoimen ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Rakentamisen tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle.

Talousarvion vaikutusarviointi

Talousarvio mahdollistaa Helsingin turvallisuuden ylläpitämisen kaupungin kasvun ja tuottavuustavoitteiden mukaisesti.

Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

Maailman toimivin kaupunki

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja tuottavuustavoitteiden mukaisesti.

Kestävän kasvun turvaaminen ja uudistuvat palvelut

Jatkuvalla riskianalyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan saatavuuden kriittisellä tarkastelulla varmistetaan yleistä turvallisuutta Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomaistoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Uudistuvat palvelut

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohtamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Pelastuslaitos panostaa henkilöstön tietosuojaosaamiseen.

Vastuullinen taloudenpito hyvinvoivan kaupungin perusta

Pelastustoimen tuottavuus on valtakunnan kärkitasoa.

Pelastustoimen kustannukset per asukas ovat kaupungin sisäisten palveluiden kustannustason nousu huomioiden valtakunnan keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun kustannukset per asukas ovat kaupungin sisäisten palveluiden kustannustason nousu huomioiden valtakunnan keskiarvoa paremmat.

Pelastustoimen investointitasoa tai käyttömenoja ei kasvateta pelkän reaktiivisen toimintakyvyn nostamiseksi, koska siitä saavutettavan tuottavuushyödyn arvioidaan olevan marginaalinen.

Henkilöstösuunnitelma 2019 – 2021

Pelastuslaitos perustaa kuusi uutta pelastustoiminnan vakanssia vuonna 2019. Vakansseilla varmistetaan pelastustoiminnan valmiuden ylläpito ja riittävät pelastustoiminnan johtamisen resurssit.

Ensihoitopalvelun tarpeisiin on suunniteltu vuosille 2020-2021 yhteensä 11 pelastajan tai muuta vakanssia, jotka käytetään yhden perustason ensihoitoyksikön valmiuden nostamiseksi ympärivuorokautiseksi sekä lisäämällä kenttäjohtajalle hoitotasoinen työpari 24/7 valmiuteen.

Vallitsevassa suhdanteessa pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta erityisesti valvontatoiminnassa. Lisäksi päällystötason henkilöstövaje luo pullonkauloja pelastustoiminnan asiantuntijatoimintaan. Ongelman ratkaisemiseksi taloussuunnitelmakaudella pelastuslaitos panostaa ennakkolliseen rekrytointiin sekä työnkuvien kehittämiseen kriittisten osamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

Tilankäyttösuunnitelma 2019 – 2021

Palvelutasopäätöksen mukaisesti kartoitetaan tarvetta suunnitella pelastusasemia tunnistetuille katvealueille riskianalyysin perusteella. Pelastuslaitos tutkii myös aktiivisesti pelastusasemaa kevyempien ratkaisujen mahdollisuutta pelastustoimen palveluverkon kehittämiseksi.

Malmin vanhan aseman korvaavan tilan rakentamisen suunnittelu on aloitettu ja projekti pyritään käynnistämään 2019. Aseman henkilöstö on nyt sijoitettu väliaikaisiin tiloihin sisäilmaongelmien johdosta. Rakentamisen toteuttaminen edellyttää rahoituksen osoittamista kaupunkiympäristön investointibudjetista.

Malmin alueen lisäksi pelastustoimen ja ensihoidon palveluverkkoa suunnitellaan kehitettävän Konala-Lassilassa sekä Laajasalossa, jossa pelastusaseman rakentamistarve liittyy olennaisesti Kruunuvuorenrannan rakentamiseen ja alueen väestömäärän merkittävään kasvuun alueen muun rakentamisen valmistuessa. Näiden alueiden mahdolliset tilatarpeet tarkentuvat taloussuunnitelmakauden lopulla.

Taloussuunnitelmakaudella pyritään ratkaisemaan valtakunnallisen, tai vähintään Uudenmaan laajuisen, pelastustoiminnan tilannekeskuksen sijainti. Yhtenä vaihtoehtona on Helsinki.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Kestävän kasvun turvaaminen on kaupungin keskeinen tehtävä

Onnettomuuksia ehkäistään lisäämällä kaupunkilaisten ja Helsingissä toimivien tahojen kykyä estää onnettomuuksia ja rajoittaa niiden vaikutuksia.

Mittari: Tavoitteena on vähintään 8000 turvallisuuspistettä.

Pelastustoiminnan toimintavalmius on riittävä ja tarkoituksenmukainen.

Mittari: Pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen riskiluokan määrittävissä onnettomuustyypeissä.

Kiireellinen ensihoito toteutuu tilaajan vaatimusten mukaisesti.

Mittari: Ensihoidon keskimääräinen tavoittamisviive kiireellisyysluokkien A ja B tehtävissä.

Mittari: Maallikoiden havaitsemista kammioväriäpotilaista selviytyy vähintään 32 %.

Uudistuvat palvelut

Henkilöstön osaaminen kehittyy jatkuvasti.

Mittari: Täydennyskoulutuksen määrä on vähintään sama kuin vuonna 2018.

Henkilöstön työkykyä edistetään jatkuvasti.

Mittari: Sairauspoissaolot VATU-menettelyt toteutuvat.

Taloudellisesti kestävä kehitys

Pelastuslaitoksen toiminta on tuottavaa kaupungin kasvu ja palvelutarpeen muutokset huomioiden.

Mittari: Tulosbudjetti ei ylity.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

11.10.2018

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi
Investoinnit: Kari Virtanen, tekninen päällikkö, puhelin: 310 31400

Tarkastuslautakunta 21.08.2018 § 59

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2019 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2019–2020.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.08.2018 § 196

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen esittelijän ehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2019 talousarvioksi ja vuosien 2019–2021 taloussuunnitelmaksiksi.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen antamat vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 laatimisohteet (liite 5).

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sote-palveluiden laskennallinen tuottavuustavoite on annetulla menoraamilla 1,3 %. Toimialan painelaskelmien mukaan sosiaali- ja terveystalouteen kohdistuu kysynnän kasvua johtuen väestönkasvusta, yli 75-vuotiaiden määrän suuresta kasvusta sekä lastensuojelun merkittävästä palvelutarpeen kasvusta. Ikääntymisen ja väestönkasvun aiheuttama palvelujen tarpeen kasvu on toimialan arvion mukaan noin 14 miljoonaa, minkä lisäksi menopaineita tulee mm. kustannustason noususta ostopalveluissa ja palkankorotuksista. Kokonaispaine on noin 20 miljoonaa, josta kaupun-

11.10.2018

gin strategian mukainen tuottavuustavoite 0,5 % on noin 7 miljoonaa, minkä jälkeen jää vielä 12 miljoonaa säästettäväksi. Tuottavuutta parantavilla toimenpiteillä voidaan hillitä kustannusten kasvua tiettyyn raajaan saakka, mutta tässä mittaluokassa se on haastavaa palvelujen laatua ja määrää heikentämättä.

Tämän vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta esittää, että kaupunginhallitukselle lautakuntien esitysten perusteella jaettavaksi varattu 13 miljoonaa euroa kohdennetaan sosiaali- ja terveystoimialle käytettäväksi seuraavasti:

1. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen 5 milj. euroa
 - ennaltaehkäisevien palvelujen ja avopalvelujen vahvistamiseen
 - lastensuojelun sijaishuollon tarpeen kasvuun vastaamiseen
2. Ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseen 6 milj. euroa
 - palveluneuvonnan ja -ohjauksen sekä varhaisen palvelutarpeen arvioinnin vahvistamiseen
 - turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen oikea-aikaisilla, riittäväillä ja tarpeenmukaisilla palveluilla
3. Palvelujen saavuuden turvaamiseen 2 milj. euroa
 - sähköisten palvelujen lisäämiseen osallisuuden vahvistamiseksi, matkan kynnyksen kontaktien mahdollistamiseksi ja palvelujen saatavuuden parantamiseksi asiakkaan omassa toimintaympäristössä
 - terveysasemapalvelujen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuuden parantamiseen.

Talousarvioesityksen sitovien tavoitteiden mittareiden lisäksi lautakunnan tahtotila on, että vuoden 2019 jälkeen pyritään mittaamaan myös kotihoidon asiakkaiden päivystyskäyntien määrää. Näin ollen sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että toimiala ryhtyy toimiin teknisten kyvykkyyksien päivittämiseksi, jotta tätä tunnuslukua pystytään tulevaisuudessa mittaamaan.

Käsittely

21.08.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään seuraavasti: Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulla 21 muutetaan kohta "Omaishoidon

tuen käyttöä palveluiden tuottamistapana tuetaan edelleen vahvasti" muotoon "Omaishoidon tuen käyttöä tuetaan edelleen vahvasti".

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen uusi kappale: "Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sote-palveluiden laskennallinen tuottavuustavoite on annetulla menoraamilla 1,3 %. Toimialan painelaskelmien mukaan sosiaali- ja terveyspalveluihin kohdistuu kysynnän kasvua johtuen väestönkasvusta, yli 75-vuotiaiden määrän suuresta kasvusta sekä lastensuojelun merkittävästä palvelutarpeen kasvusta. Ikääntymisen ja väestönkasvun aiheuttama palvelujen tarpeen kasvu on toimialan arvion mukaan noin 14 miljoonaa, minkä lisäksi menopaineita tulee mm. kustannustason noususta ostopalveluissa ja palkankorotuksista. Kokonaispaine on noin 20 miljoonaa, josta kaupungin strategian mukainen tuottavuustavoite 0,5 % on noin 7 miljoonaa, minkä jälkeen jää vielä 12 miljoonaa säästettäväksi. Tuottavuutta parantavilla toimenpiteillä voidaan hillitä kustannusten kasvua tiettyyn rajaan saakka, mutta tässä mittaluokassa se on haastavaa palvelujen laatua ja määrää heikentämättä.

Lisäksi muutetaan päätösehdotuksen kolmannen kappaleen ensimmäinen lause alkamaan seuraavassa muodossa: "Tämän vuoksi sosiaali- ja terveyslautakunta esittää, että kaupunginhallitukselle lautakuntien esitysten perusteella jaettavaksi varattu 13 miljoonaa euroa kohdenneetaan...."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansa vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Lisätään päätösehdotuksessa esitetyn jakosuunnitelman kohdan 3 viimeiseen kohtaan "sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen" siten, että koko kohta 3 kuuluu seuraavasti:

"Palvelujen saavuuden turvaamiseen 2 milj. euroa

- sähköisten palvelujen lisäämiseen osallisuuden vahvistamiseksi, matalan kynnyksen kontaktien mahdollistamiseksi ja palvelujen saatavuuden parantamiseksi asiakkaan omassa toimintaympäristössä
- terveysasemapalvelujen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuuden parantamiseen."

Kannattaja: jäsen Karita Toijonen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Heidi Ahola: Muutetaan päätösehdotuksesta kohta "- turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen monipuolisilla ja riittäväillä palveluilla" seuraavasti: "- turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen oikea-aikaisilla, riittäväillä ja tarpeenmukaisilla palveluilla".

Kannattaja: jäsen Mari Rantanen

Vastaehdotus 4:

Jäsen Heidi Ahola: Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraava lause: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että talousarviossa vastataan alan työvoimapulaan myös alan pienimpiä palkkoja nostamalla erityisesti työvoimapulasta kärsivissä tehtävissä."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Vastaehdotus 5:

Jäsen Mari Rantanen: Lisätään päätösesitykseen uusi kohta: "Samalla sosiaali ja terveyslautakunta toteaa, että pääasiallisesti maahanmuutosta johtuva väestönkasvu vanhusväestön palveluntarpeiden ja lastensuojelun tarpeiden lisäksi rasittaa jo ennestään tiukkaa talousraamia. Vastaanottokeskusten ja muiden valtion korvaamien maahanmuuttopalveluiden 23,4 prosentin budjettikasvu on omiaan heijastamaan menolisäyksiä myös muihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin Helsingissä."

Jäsen Mari Rantasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 6:

Jäsen Leo Bergman: Lisätään päätösesitykseen uusi kohta: "Talousarvioesityksen sitovien tavoitteiden mittareiden lisäksi lautakunnan tahtotila on, että vuoden 2019 jälkeen pyritään mittaamaan myös kotihoidon asiakkaiden päivystyskäyntien määrää. Näin ollen sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että toimiala ryhtyy toimiin teknisten kyvykkyyksien päivittämiseksi, jotta tätä tunnuslukua pystytään tulevaisuudessa mittaamaan."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Vastaehdotus 7:

Jäsen Mari Rantanen: Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulla 5 esitetty "Palvelutarpeisiin vastaamiseksi toiminnassa painotetaan erityisesti kotona asumista tukevia ja kuntoutumista edistäviä palveluja" muutetaan muotoon "Palvelutarpeisiin vastaamiseksi toiminnassa pai-

notetaan erityisesti kotona asumista tukevia ja kuntoutumista edistäviä palveluja kuitenkin siten, että ympärivuorokautisen hoivan piiriin pääsee kun kotona asuminen ei ole turvallista ja kuntalaisen tarpeita vastaavaa".

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Mari Rantasen vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 8:

Jäsen Mari Rantanen: Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulla 5 esitetty "On todennäköistä, että myös osa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneista jää tai muuttaa muualta Suomesta Helsinkiin, ja osa heistä tarvitsee kiireellistä tai välttämättömiä sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluja" muutetaan muotoon "On todennäköistä, että myös osa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneista jää laittomasti maahan ja osa heistä hakeutuu Helsinkiin ja kaupungin kiireellisten ja välttämättömien sosiaali- ja terveystaloudellisten palveluiden piiriin."

Jäsen Mari Rantasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Vastaehdotus 9:

Jäsen Sami Heistaro: Lisätään liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivun 13 kolmannen kappaleen toiseksi viimeisen virkkeen jälkeen: "Ikääntyneiden palveluketjun saumattomuuden edistämiseksi uusien monipuolisten palvelukeskusten rakentamista pyritään kiirehtimään ja kotihoidon toimimista palvelukeskuksista käsin edistämään."

Kannattaja: jäsen Tapio Bergholm

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sami Heistaron vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 10:

Jäsen Tapio Bergholm: Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulle 17 sitovien toiminnallisten tavoitteiden kohdan Palvelurakenteen keventäminen mittari "Ympärivuorokautisessa..." muutetaan seuraavaan muotoon: "Ympärivuorokautisessa hoivassa laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee ja tehostetussa palveluasumisessa olevien osuus nousee vuoteen 2018 verrattuna. Ympärivuorokautisen hoivan määrää nostetaan vastaamaan paremmin tällä vuosituuhannella tapahtunutta ikäihmisten (yli 75-vuotiaiden ja erityisesti yli 85-vuotiaiden) lukumäärän kasvua."

Kannattaja: jäsen Karita Toijonen

Vastaehdotus 11:

Jäsen Heidi Ahola: Muutetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivun 7 neljäs kappale seuraavaan muotoon: "Ikääntyneiden palveluis- sa palvelurakenteen muutosta jatketaan. Toiminnan painopistettä siirretään kotona asumisen tukemiseen siten, että jokaiselle vanhukselle voidaan taata hänelle sopivin hoitomuoto. Ympäri vuorokautiseen hoitoon pääsemistä parannetaan niin, että hoitoon pääsee aina silloin kun hoidon turvaaminen kotona ei ole enää mahdollista. Helsingin sairaalassa painopiste on geriatrisessa akuuttihoiossa, kuntoutuksessa ja palliativisessa hoidossa. Tavoitteena on, että sekä sairaala- että arviointi- ja kuntoutustoiminnassa aiempaan asumiseen palaavien osuus nousee. Pyöröviilmiön vähentämiseksi tavoitteena on, että kuntoutumisen kautta aiempaan asumiseen palataan samassa tai paremmassa kunnossa kuin ennen sairaalahoitoon joutumista."

Kannattaja: jäsen Mari Rantanen

Vastaehdotus 12:

Jäsen Heidi Ahola: Muutetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivun 12 ensimmäisen kappaleen toinen lause kuulumaan seuraavasti: "Työvoiman saatavuuden ja pysyvyyden turvaamiseksi kiinnitetään erityistä huomiota henkilöstökokemuksen parantamiseen sekä työnantaja- mielikuvan kehittämiseen viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Työvoiman saatavuudessa keskeistä on kuitenkin myös palkkauksen kehittäminen."

Kannattaja: jäsen Mari Rantanen

Vastaehdotus 13:

Jäsen Heidi Ahola: Poistetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen toiminnallisista tavoitteista (s. 17) seuraava mittari: "Ympäri vuorokautisessa hoivassa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee edelliseen vuoteen verrattuna, siten että laitoshoidon osuus hoivasta pienenee vuoteen 2018 verrattuna."

Kannattaja: jäsen Mari Rantanen

Vastaehdotus 14:

Jäsen Mari Rantanen: Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sitovan toiminnallisen tavoitteen palvelurakenteen keventäminen (s. 17) ensimmäinen mittari muutetaan seuraavaan muotoon: "Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä pysyy ennallaan vuoteen 2018 verrattuna".

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.10.2018

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Heidi Ahola): Muutetaan päätösehdotuksesta kohta "- turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen monipuolisilla ja riittäväillä palveluilla" seuraavasti: "- turvallisen ja arvokkaan elämän mahdollistamiseen oikea-aikaisilla, riittäväillä ja tarpeenmukaisilla palveluilla".

Jaa-äännet: 3

Sami Heistaro, Markus Kalliola, Matias Pajula

Ei-äännet: 10

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Heidi Aholan vastaehdotuksen äänin 10 - 3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Heidi Ahola): Lisätään päätösehdotuksen loppuun seuraava lause: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että talousarviossa vastataan alan työvoimapulaan myös alan pienimpiä palkkoja nostamalla erityisesti työvoimapulasta kärsivissä tehtävissä."

Jaa-äännet: 11

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Kati Juva, Markus Kalliola, Matias Pajula, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Heidi Ahola, Sandra Hagman

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

3 äänestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.10.2018

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 6 (jäsen Leo Bergman): Lisätään päätösesitykseen uusi kohta: "Talousarvioesityksen sitovien tavoitteiden mittareiden lisäksi lautakunnan tahtotila on, että vuoden 2019 jälkeen pyritään mittaamaan myös kotihoidon asiakkaiden päivystyskäyntien määrää. Näin ollen sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että toimiala ryhtyy toimiin teknisten kyvykkyyksien päivittämiseksi, jotta tätä tunnuslukua pystytään tulevaisuudessa mittaamaan."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 4

Sami Heistaro, Markus Kalliola, Matias Pajula, Mari Rantanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Leo Bergmanin vastaehdotuksen äänin 9 - 0 (tyhjää 4).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 10 (jäsen Tapio Bergholm): Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulle 17 sitovien toiminnallisten tavoitteiden kohdan Palvelurakenteen keventäminen mittari "Ympäri vuorokautisessa..." muutetaan seuraavaan muotoon: "Ympäri vuorokautisessa hoivassa laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee ja tehostetussa palveluasumisessa olevien osuus nousee vuoteen 2018 verrattuna. Ympäri vuorokautisen hoivan määrää nostetaan vastaamaan paremmin tällä vuosituonnilla tapahtunutta ikäihmisten (yli 75-vuotiaiden ja erityisesti yli 85-vuotiaiden) lukumäärän kasvua."

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 13 (jäsen Heidi Ahola): Poistetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen toiminnallisista tavoitteista (s. 17) seuraava mittari: "Ympäri vuorokautisessa hoivassa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee edelliseen vuoteen verrattuna, siten että laitoshoidon osuus hoivasta pienenee vuoteen 2018 verrattuna."

Jaa-äännet: 10

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Kati Juva, Markus Kalliola, Matias Pajula, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Sandra Hagman, Mari Rantanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Tapio Bergholmin vastaehdotuksen äänin 10 - 3.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 10 (jäsen Tapio Bergholm): Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivulle 17 sitovien toiminnallisten tavoitteiden kohdan Palvelurakenteen keventäminen mittari "Ympäri vuorokautisessa... " muutetaan seuraavaan muotoon: "Ympäri vuorokautisessa hoidossa laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä laskee ja tehostetussa palveluasumisessa olevien osuus nousee vuoteen 2018 verrattuna. Ympäri vuorokautisen hoidon määrää nostetaan vastaamaan paremmin tällä vuosituonnilla tapahtunutta ikäihmisten (yli 75-vuotiaiden ja erityisesti yli 85-vuotiaiden) lukumäärän kasvua."

Jaa-äännet: 3

Sami Heistaro, Markus Kalliola, Matias Pajula

Ei-äännet: 10

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Tapio Bergholmin vastaehdotuksen äänin 10 - 3.

6 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 11 (jäsen Heidi Ahola): Muutetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivun 7 neljäs kappale seuraavaan muotoon: "Ikääntyneiden palveluissa palvelurakenteen muutosta jatketaan. Toiminnan painopistettä siirretään kotona asumisen tukemiseen siten, että jokaiselle vanhukselle voidaan taata hänelle sopivin hoitomuoto. Ympäri vuorokautiseen hoitoon pääsemistä parannetaan niin, että hoitoon pääsee aina silloin kun hoidon turvaaminen kotona ei ole enää mahdollista. Helsingin sairaalassa painopiste on geriatrisessa akuuttihoitossa, kuntoutuksessa ja palliatiivisessa hoidossa. Tavoitteena on, että sekä sairaala- että arviointi- ja kuntoutustoiminnassa aiempaan

11.10.2018

asumiseen palaavien osuus nousee. Pyörövi-ilmion vähentämiseksi tavoitteena on, että kuntoutumisen kautta aiempaan asumiseen palaataan samassa tai paremmassa kunnossa kuin ennen sairaalahoitoon joutumista.”

Jaa-äännet: 3

Sami Heistaro, Markus Kalliola, Matias Pajula

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Leo Bergman

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Heidi Aholan vastaehdotuksen äänin 9 - 3 (tyhjää 1).

7 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 12 (jäsen Heidi Ahola): Muutetaan liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sivun 12 ensimmäisen kappaleen toinen lause kuulumaan seuraavasti: ”Työvoiman saatavuuden ja pysyvyyden turvaamiseksi kiinnitetään erityistä huomiota henkilöstökokemuksen parantamiseen sekä työnantajamielikuvan kehittämiseen viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Työvoiman saatavuudessa keskeistä on kuitenkin myös palkkauksen kehittäminen.”

Jaa-äännet: 6

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Markus Kalliola, Matias Pajula, Karita Toijonen

Ei-äännet: 7

Heidi Ahola, Leo Bergman, Sandra Hagman, Kati Juva, Mari Rantanen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Heidi Aholan vastaehdotuksen äänin 7 - 6.

8 äänestys

11.10.2018

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 14 (jäsen Mari Rantanen): Liitteenä olevan talousarvioehdotuksen sitovan toiminnallisen tavoitteen palvelurakenteen keventäminen (s. 17) ensimmäinen mittari muutetaan seuraavaan muotoon: "Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä pysyy ennallaan vuoteen 2018 verrattuna".

Jaa-äännet: 10

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Kati Juva, Markus Kalliola, Matias Pajula, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Sandra Hagman, Mari Rantanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

14.08.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.08.2018 § 114

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen vuoden 2019 talousarvioesityksen ja vuosien 2019-2021 taloussuunnitelmaesityksen sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

Samalla johtokunta päätti kehottaa varmistamaan henkilöstön riittävyyden liikennemäärien kasvaessa.

Käsittely

16.08.2018 Ehdotuksen mukaan

11.10.2018

Asia/2

Johtokunta päätti yksimielisesti lisätä päätösehdotukseen seuraavaan uuden kappaleen:
Samalla johtokunta päättää kehottaa varmistamaan henkilöstön riittävyyden liikennemäärien kasvaessa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 15.08.2018 § 20

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2019 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2019-2021 liitteiden 1-2 mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Tiina Maasilta, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054080
tiina.maasilta(a)hel.fi

§ 649

Lausunto luonnoksesta asetukseksi maanteiden ja rautateiden runkoverkosta ja niiden palvelutasosta

HEL 2018-008769 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavan lausunnon liikenne- ja viestintäministeriön luonnoksesta asetukseksi maanteiden ja rautateiden runkoverkosta ja niiden palvelutasosta:

Yleistä

Maanteiden ja rautateiden runkoverkkoluokittelun ja palvelutason määrittelyn yleistavoitteet ovat kannatettavia. Toimivat, valtakunnallista ja pitkämatkaista liikennettä palvelevat, sujuvat yhteydet kaupunkien välillä sekä yhteydet mm. satamiin ja terminaaleihin ovat koko Suomen ja myös Helsingin etu.

Tie- ja rataverkon jakaminen runkoverkkoon ja muuhun maantie- ja rataverkkoon ei saa merkitä sitä, että kehittämistoimet ja valtion rahoitus suunnataan jatkossa vain runkoverkolle ja muun liikenneverkon, erityisesti pääkaupunkiseudun seudullisten liikennehankkeiden rahoitus vaarantuu. Siten investointipäätöksiä ei tule tehdä pelkästään väylien verkostollisen aseman perusteella.

Runkoverkon väylien palvelutasojen määrittely ja palvelutason noudattaminen edellyttävät tienpidon määrärahojen nostoa, jotta panostaminen runkoverkkoon ei heikennä Helsingin seudun muun maantieverkon toimivuutta ja kehittämistä. Pääkaupunkiseudulla on paljon seudullisesti merkittäviä ja hyvin vilkkaasti liikennöityjä maanteitä, kuten maantie 101 (Kehä I) ja maantie 103 (yhteys Vuosaaren satamaan), joihin panostaminen jatkuvasti on tärkeää.

Seudullisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien, kuten MAL-suunnitelman ja tulevaisuudessa mahdollisesti laadittavan valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteensovittaminen tulevassa valmistelutyössä on tärkeää. Laadittavan runkoverkkoluokituksen ja palvelutason määrittelyn tulokinnassa tullaan tarvitsemaan joustavuutta, jotta erityisesti kaupunkiseutujen erityispiirteet voidaan ottaa huomioon. Tulkinnan joustavuutta ja yhteensovittamista seudullisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien kanssa tulisi korostaa perustelumuistiossa.

Runkoverkon laajuudesta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin kaupunki esittää tulevaisuuden kaupunkikehityksen tarpeiden huomioimista maanteiden runkoverkkomäärittelyssä Helsingin seudulla siten, että runkoverkko ulottuisi pääosin vain Kehä III tasolle. Runkoverkkomäärittelyn yhteydessä tulisi kuitenkin painokkaammin todeta, että määrittely yksinään ei saa olla vaikuttavana tekijänä isojen kehittämisinvestointien kohdentumisessa tai kaupunkien ja valtion välisestä kustannusjaosta sovittaessa. Lisäksi määrittelyssä tulisi varmistaa, ettei EU:n TEN-T -asetuksen mukaisten tavoitteiden toteutuminen ja rahoitusmahdollisuuksien saaminen vaarannu etenkin Satamien ja runkoverkon yhdistävyyden osalta.

Kaupungin esittämä raja-alue olisi Liikenneviraston toimeksiannosta Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien, HSL:n, Uudenmaan liiton ja Uudenmaan ELY-keskuksen yhteistyössä tekemän, kesäkuussa 2018 valmistuneen Pääkaupunkiseudun tieverkon jäsennöitiselvityksen tulosten mukainen ja vastaisi myös Helsingin kaupunkikehitykselle asetettuihin tavoitteisiin, mm. yleiskaavallisten tavoitteiden osalta.

Työssä määriteltiin Helsingin seudulla olevat valtakunnallisesti merkittävät tiejaksot vuonna 2030 ja laadittiin visio vuodelle 2050. Valtakunnallisesti merkittäviksi tiejaksoiksi esitettiin Kehä III:n ulkopuoliset valtatie Kehä III:en asti ja Kehä III. Kehä III:n sisällä olevat maantiet määriteltiin joko seudullisesti merkittäviksi tiejaksoiksi tai ydinalueen lähestymisjaksoiksi.

LVM:n ehdotus runkoverkosta ei ole yhdenmukainen em. jäsentelyn kanssa, sillä nyt lausunnoilla olevan runkoverkkoasetuksen maantiesuoksista on Liikenneviraston jäsennöitiselvityksessä esitetty pitkällä aikavälillä pääkaduiksi kehitettäviksi tiejaksoiksi ja lyhyellä aikavälillä sisältyvän seudullisesti merkittävään ydinalueen lähestymisjaksoon. Seudullisesti merkittävällä ydinalueen lähestymisjaksolla nopeustasoa varaudutaan laskemaan nykyisestä maankäytön kehittämisedellytysten parantamiseksi.

Helsingin kaupungin mukaan valtakunnallisissa tavoitteissa ei ole onnistuttu riittävällä tavalla huomioimaan yhteyksiä, joille muodostuu osin ristiriitaisiakin tarpeita toisaalta kaupunkikehityksen ja paikallisen elinkeinoelämän ja toisaalta satama- ja seudullisen työmatkaliikenteen sujuvuuden näkökulmasta. Helsingin seudulla runkoverkon ja sen palvelutason määrittelyssä tuleekin huomioida koko liikennejärjestelmä, nykyinen ja tuleva maankäyttö, kestävä liikkuminen ja matkaketjut sekä valtakunnallisesti merkittäviin terminaaleihin suuntautuva liikenne. Helsingillä ei ole mahdollisuutta eikä tarvetta erottaa pitkämatkaista valtakunnallista liikennettä, kuten satamaliikennettä muusta sisääntuloväylien liikenteestä. Asetuksen palvelutasomäärittelyssä on mainittu, että ”kaupunkialueilla turvataan pitkämatkaisen raskaan liikenteen ja linja-

autojen sujuva läpikulku tai sisääntulo terminaaleihin ja paikallisen liikenteen tarpeet hoidetaan pääosin rinnakkaisella tie- ja katuverkolla". Tämä ei tiiviissä kaupunkirakenteessa ole realistinen tavoite, sillä valtakunnallisen pitkän matkan liikenteen osuus Kehä III:n sisäpuolella on pieni Helsingin pääväylien kokonaisliikenteessä. Kehä I:n sisäpuolisilla keskeisillä sisääntuloväylillä osuus on enimmilläänkin vain noin viidennes pääväylien kokonaisliikenteestä. Tiiviisti rakennetuilla kaupunkialueilla pääväylät toimivat väistämättä myös paikallisen ja seudullisen liikkumisen yhteyksinä eikä niille ole mahdollista rakentaa rinnakkaista katuverkkoa.

Runkoverkkoesitys on ristiriidassa Helsingin uuden yleiskaavan kanssa valtateiden 1, 3 ja 4 osalta. Yleiskaavassa, joka ei vielä ole lainvoimainen mm. kaupunkibulevardeja koskevien merkintöjen osalta, kyseiset väylät on esitetty uutta maankäyttöä palvelevina kaupunkibulevardeina Kehä I:lle saakka. Kaupunkibulevardit ovat Helsingin maankäytön ja liikkumisen kehittämisen strategioiden ja tavoitteiden toteutumisen osalta keskeisessä asemassa. Helsinki päivittää parhaillaan kaupungin katuverkon jäsentelyä ja väylien luokitusta. Tässä jäsentelyssä yleiskaavassa esitetyt kaupunkibulevardit ovat pääosin kaupungin sisäistä liikennettä palvelevia pääkatuja, joilla on 50 km/h nopeusrajoitus. Vaikka runkoverkon väylien palvelutason osalta asetusehdotuksen 3 §:n 4 momentin mukaan "kaupunkeihin päättyvillä sisääntulojaksoilla nopeustaso voidaan sovittaa paikallisten olosuhteiden mukaan", syntyy edellä mainittujen valtateiden osalta ristiriitoja asetuksen palvelutasomäärittelyn kanssa esim. liittymäetäisyyksien osalta. Myös näistä syistä runkoverkko esitetään päättyväksi Helsingin sisääntuloväylien osalta pääosin Kehä III tasolle.

Asetusluonnoksessa esitetty rautateiden runkoverkon määrittely ei sisällä mainintaa kaupunkiradoista, vaikka niiden lähiliikenteen osuus koko maan rautateiden henkilöliikenteestä (matkustajat) on noin 85 %. Asetuksessa olisi tärkeää määritellä runkoverkon suhde kaupunkiratoihin. Kaupunkiratojen toiminta ei saa häiriintyä tai vaarantua esimerkiksi siksi, että niiden tarpeita ei oteta runkoverkon ja sen liikenteen kanssa tasaveroisesti huomioon mm. häiriönhallinnassa ja ratakapasiteetin jaossa. Muiden ratojen osalta esitys vastaa myös Helsingin tavoitteita seudun rataverkon kehittämisestä, ylläpidosta ja tavoiteltavasta palvelutasosta.

Yhteydet Helsingin satamaan

Runkoverkon perustelumuihistiossa mainitaan taustamateriaalina ja vaikutusten arvioinnissa käytetyn mm. elinkeinoelämän osalta vuoden 2006 selvityksiä. Näin vanhan aineiston hyödyllisyyttä voidaan pitää kyseenalaisena. Aineisto on joka tapauksessa monelta osin puutteellinen,

koska esimerkiksi Helsingin sataman liikenneyhteydet (laiva- ja rautatie) ja tavaraj- ja matkustajamäärät ovat muuttuneet merkittävästi vuoden 2008 jälkeen. Aineiston liitteenä oleva karttamateriaali on siinä määrin epäselvä, että esim. rautatien runkoverkon osalta jää epäselväksi yhteys Vuosaaren satamaan. Perusteluaineistoa tulee täydentää siten, että lähtökohdaksi otetaan nykyiset liikennemäärät pääkaupunkiseudulla ja elinkeinoelämän tämän hetken tilanteen ja tulevaisuuden näkymät. Helsingin sataman osalta seuraavassa on esitetty tämänhetkisiä tietoja liikenteen volyymistä:

Helsingin satama on kauppamerenkulun matka- ja kuljetusketjun solmukohta ja Suomen suurin yleissatama. Sen kautta kulkee pääosa koko maan kulutus- ja päivittäistavaroista sekä teollisuuden ja palveluiden raaka-aineita ja tuotteita, yhteensä noin 14,3 miljoonaa tonnia vuodessa. Helsingin Satama on sekä tuonti- että vientisatama. Satamatoiminnot jakautuvat niin matkustaja- kuin tavaraliikenteen osalta kaikkiin Helsingin satamansiiniin ja mm. Länsisataman tavaraliikenteen määrä on noin 3 milj. tonnia. Tavaraliikenteen osalta Vuosaaren satama on kuitenkin niin määrällisesti kuin arvon kautta mitattuna tärkein satamansa.

Helsingin Satama on myös yksi maailman vilkkaimmista matkustajasatamista, esimerkiksi vuonna 2017 Helsingin satamien kautta kulki yhteensä 12,3 milj. matkustajaa. Matkustajista noin puolet saapuu satamiin muualta Suomesta kuin pääkaupunkiseudulta, noin puolet käyttäen joukkoliikennettä (juna, bussi, raitiovaunu) ja noin puolet henkilöautoa. Keskustan satamien henkilöautoliikenne oli 2017 kaikkiaan 1,7 milj. henkilöautoa. Tämän lisäksi on saattoliikennettä, mm. taksit, pitkänmatkan linja-autot ja muu saattoliikenne. Matkustajaliikenteessä korostuu Länsisataman rooli Tallinnan liikenteen pääsatamana. Länsisataman matkustajamäärä on tällä hetkellä noin 7 milj. matkustajaa vuodessa, ja matkustajamäärän ennakoidaan jatkavan kasvuaan. Keskustan matkustajasatamiin liikkumisessa panostetaan tehokkaiisiin julkisen liikenteen ratkaisuihin.

Helsingin Satama on yksi Euroopan komission määrittelemistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen N:o 1315/2013 perustuvista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseen liittyvistä TEN-T-verkon ydinsatamista. Asetus määrittelee verkolle mm. teknisen infrastruktuurin tason ja palvelutason. TEN-T -asetuksen tavoitteet on Helsingin kaupungin käsityksen mukaan mahdollista toteuttaa, vaikka Helsingin sisäiset yhteydet satamista runkoverkolle jäävät runkoverkon ulkopuolelle. Tulevassa runkoverkon jatkovalmistelussa sekä valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelussa on nyt esitettyä paremmin tunnistettava tiettyjen yhteyksien kahtalainen rooli toisaalta sujuvan satamaliikenteen ja toisaalta kaupunkikehityksen mahdollistamisen nä-

kökulmasta ja huolehdittava siitä, etteivät TEN-T -verkon tavoitteet sekä rahoitusmahdollisuudet vaarannu.

Käsittely

Vastaehdotus:

Wille Rydman: Runkoverkon laajuudesta -kohdan viidennen kappaleen perään: "Haasteista huolimatta Helsinki pitää tärkeänä, että varmistetaan sujuvat maantieyhteydet keskustasatamiin ja Vuosaaren satamaan."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Muutetaan ilmaukset "pääosin Kehä III tasolle" ja "pääosin vain Kehä III tasolle" muotoon "Kehä III tasolle" Runkoverkon laajuudesta -kohdan ensimmäisessä ja kuudennessa kappaleessa sekä Esittelijän kannanotot -kohdan neljännessä kappaleessa.

Perustelu: lausunnon tulisi kertoa ministeriölle selkeästi näkemyksemme. Epämääräisempi ilmaisu vain vähentää kaupungin mahdollisuuksia turvata toimintadellytyksensä, kun lukija joutuu arvailemaan mitä on tarkoitettu.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Wille Rydmanin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Poissa: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 6 (1 poissa).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

11.10.2018

Jaa-äännet: 8

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 6

Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Maria Ohisalo, Anni Sinnemäki, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Poissa: 1

Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 6 (1 poissa).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 LVM runkoverkkoasetusluonnos
- 3 Perustelumuuisto runkoverkkoasetus (1)
- 4 Runkoverkkoehdotus yhteenveto
- 5 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto 12.9.2018
- 6 Helsingin Satama Oy:n lausunto 17.9.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Liikenne- ja viestintäministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta liikenne- ja viestintäministeriön asetukseksi maanteiden ja rautateiden runkoverkosta ja niiden palvelutasosta. Lausuntoa pyydetään 1.10.2018 mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 15.10.2018 saakka.

Runkoverkkoasetuksen valmistelu on kytkeytynyt liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) ja ratalain (110/2007) uudistukseen. Nämä uudistukset tulivat voimaan 1.8.2018.

Esityksen tavoitteena on säätää maanteiden ja rautateiden kuulumisesta valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon. Alueiden käytön ja liikennejärjestelmän pitkäjänteisen suunnittelun lähtökohdaksi tarvitaan yhteinen näkemys valtakunnallisesti merkittävästä liikenneverkosta ja solmupisteistä. Näin voidaan varmistaa olemassa olevan liikenneverkon tehokas käyttö ja kehittämismahdollisuudet. Esityksen keskeisenä tavoitteena on myös varmistaa runkoverkkoon kuuluvien maanteiden ja rautateiden muuta tie- ja rataverkkoa korkeampi palvelutaso.

Runkoverkkoasetuksen on tarkoitus tulla voimaan syksyllä 2018.

Lausuntopyyntö on liitteenä 1, asetuserluonnos, perustelumuuisto sekä ehdotusyhteenveto liitteinä 2-4. Kaupunkiympäristön toimialan ja Helsingin Satama Oy:n lausunnot ovat liitteinä 5 ja 6.

LVM:n esityksen pääasiallinen sisältö

Nykytilasta

Nykyinen maanteiden luokittelu valta- ja kantateihin perustuu vuonna 1992 ja 1993 tehtyihin päätöksiin valtateista ja kantateista. Maanteiden luokittelua runkoverkkoon kuuluviksi ei ole hyödynnetty.

Suomen tieverkon pituus on noin 454 000 km. Valta- ja kantateitä eli pääteitä on reilut 13 000 km, joista moottoriteitä on 900 km. Osa maanteista kuuluu myös TEN-T asetuksen mukaiseen ydin- tai kattavaan verkkoon.

Rataverkon pituus vuoden 2016 lopussa oli 5962 km. Suurin osa rataverkosta on yksiraiteista. Kaksi- tai moniraiteista rataa on lähinnä vilkkaimmilla rataosilla, mm. pääkaupunkiseudun lähiliikenteen kaupunkiradoilla. Suurimmalla osalla rataverkkoa sallitaan 22,5 tn akselipaino, osalla myös 25 tn akselipaino. Suurin sallittu nopeus henkilöjunilla on 220 km/h ja tavarajunilla 120 km/h. Sähköistettyä rataa on hieman alle 3600 km.

Keskeiset Suomen rataverkon osat kuuluvat TEN-T:n ydinverkkoon tai kattavaan verkkoon. Suomessa TEN-T ydinverkolle asetetut vaatimukset tavaraliikenteen matkanopeudesta, akselipainosta ja sähköis-

tyksestä toteutuvat. Ainoastaan vaatimus 740 metrin junapituuden mahdollistamisesta tavaraliikenteessä ei toteudu kaikilla TEN-T ydinverkkoon kuuluvilla radoilla.

Lainsäädännöstä

Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain mukaan runkoverkkoon kuuluvat maantiet yhdistävät valtakunnallisesti ja kansainvälisesti suurimmat keskuksat ja solmukohtat ja palvelevat erityisesti pitkänmatkaista liikennettä. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarkemmin siitä, miltä osin maantiet kuuluvat valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon.

Valtakunnallisesti merkittävällä runkoverkolla on oltava korkea pitkämatkaisen liikenteen palvelutaso. LVM:n asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, miten eri maantieverkon osilta edellytettävä matkojen ja kuljetusten palvelutaso tulee toteuttaa ja miten eri palvelutasotekijät on huomioitava. Runkoverkon on täytettävä myös EU:n TEN-T -asetuksen mukaiset TEN-T ydinverkon vaatimukset ja jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet ydinverkon kehittämiseksi 2030 mennessä.

Ratalain mukaan rautateiden runkoverkko koostuu nopean henkilöliikenteen ja raskaan tavaraliikenteen radoista, joilla on valtakunnallista merkitystä ja jotka palvelevat lisäksi maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä. Runkoverkon tulee tarjota mahdollisuus sekä nopean henkilöliikenteen että tehokkaan tavaraliikenteen harjoittamiseen. LVM:n asetuksella säädetään siitä, mitkä radat kuuluvat rautateiden runkoverkkoon. Asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset rautateiden runkoverkon palvelutasosta koskien välityskykyä, toimivuutta, nopeutta, akselipainoja sekä muita palvelutasoon vaikuttavia tekijöitä.

Rautateiden osalta TEN-T ydinverkon infrastruktuurin on täytettävä kaikki TEN-T kattavaa verkkoa koskevat vaatimukset. Lisäksi ydinverkkoon kuuluvien ratojen on oltava sähköistettyjä ja tavaraliikenteen radoilla oltava akselikuormitus vähintään 22,5 tn, matkanopeus 100 km/t ja mahdollisuus käyttää 740 m pitkiä junia.

LVM:n ehdotus runkoverkoksi

Maantiet

LVM:n perustelumuiotiossa todetaan, että runkoverkko perustuu olemassa oleviin valtios maanteihin ja rautateihin. Määrittelyn kriteereinä käytetään maanteiden ja rautateiden liikennemääriä, alueellista saavutettavuutta ja verkollista kokonaisuutta. Lisäksi runkoverkon määritte-

lyssä otetaan huomioon TEN-T-ydinverkko. Määrittelyssä on huomioitu sekä nykytilanne että ennusteet tulevasta kehityksestä.

Runkoverkkoon kuulumisen lähtökohtaiseksi kriteeriksi maanteillä otettaisiin liikenteen suoritteiden määrä yksittäisellä tieyhteydellä. Lisäksi huomioon otettaisiin elinkeinoelämän ja aluekeskusten tarpeet sekä tietosuuden verkostollinen asema.

Runkoverkkoon kuuluvaksi katsottaisiin lähtökohtaisesti vilkasliikenteisimmät maantiet, joilla keskimääräinen vuorokausiliikenne ylittää muun kuin raskaan liikenteen osalta 6000 ajoneuvoa/vrk ja raskaan liikenteen osalta 600 ajoneuvoa/vrk.

Asetusehdotuksen mukaan maanteiden runkoverkon laajuus olisi 4 333 km, joka on noin 33 % koko päätieverkon pituudesta. Runkoverkolla tapahtuisi 65 % päätieverkon liikennesuoritteesta ja 65 % raskaan liikenteen suoritteesta. Koko maantieverkon (77 982 km) pituudesta runkotieverkon osuus olisi alle 6 %, mutta osuus maantieverkon suoritteesta noin 41 %. Keskimääräinen liikenne olisi noin 10 330 ajoneuvoa/vrk, josta raskasta liikennettä noin 1 110 ajoneuvoa/vrk. Yli puolet runkoverkolla tehdyistä matkoista olisi yli 100 km pitkiä. Runkotieverkolla 75 %:lla tiepituudesta nopeusrajoitus tulisi olemaan 100 km/h. Runkoteistä 86 % kuuluisi TEN-T verkkoon.

Runkotieverkosta noin 2 200 tiekilometriä olisi nykytilanteessa hyvässä palvelutasossa ja noin 1 800 tiekilometrillä tarvittaisiin pieniä toimenpiteitä riittävän palvelutason turvaamiseen. Pieniin parantamistoimiin rahoituksen tarve olisi vuositasolla noin 65 milj. euroa vuodessa. Runkoverkon kunnossapitoon käytettäisiin noin 120 milj. euroa vuodessa. Noin 300 tiekilometrillä olisi merkittävämpiä puutteita palvelutasossa turvallisuuden, toimivuuden tai ympäristöhaittojen kannalta. Näillä osuuksilla tarvittaisiin järeämpiä kehittämistoimia.

Rautatiet

Valtakunnallisesti merkityksellisinä pidettäisiin erityisesti rataosuuksia, joilla liikenteen volyyymi on suuri. Huomioon otettaisiin lisäksi verkollinen kokonaisuus, maakuntien välinen pitkämatkainen liikenne, elinkeinoelämän tarpeet sekä TEN-T ydinverkko.

Runkoverkkoon kuuluisivat henkilöliikenteen määrän perusteella rataosat, joilla nykytilanteessa tai vuoden 2035 ennusteissa tehdään selvästi yli 1,5 milj. matkaa vuodessa sekä rataosat, joiden vuoden 2035 ennusteissa tehdään noin 1,0 -1,5 milj. matkaa. Runkoverkkoon kuuluisivat tavaraliikenteen perusteella rataosuudet, joilla nykytilanteessa tai vuoden 2035 ennusteissa on kuljetuksia noin tai yli 2 milj. tonnia vuodessa.

Matka- ja kuljetusmäärien lisäksi voitaisiin runkoverkkoon katsoa kuuluvaksi rataosuuksia myös muilla perusteilla, esim. rautateiden verkostollinen kokonaisuus, alueellinen saavutettavuus sekä maakuntien välinen pitkämatkainen liikenne ja kansainvälinen liikenne. Ehdotettu rautateiden runkoverkko yhdistäisi kaikki maakuntakeskukset toisiinsa.

Rautateiden runkoverkko olisi 3150 km eli 53 % rataverkon (5962 km) laajuudesta. Runkoverkko kattaisi TEN-T ydinverkon sekä noin 90 % TEN-T kattavasta verkosta. Runkoverkolla tapahtuisi 84 % rautateiden henkilöliikenteen suoritteesta sekä 90 % tavaraliikenteen suoritteesta (luvut perustuvat vuoden 2016 tilastoon).

Ratojen runkoverkko täyttää henkilö- ja tavaraliikenteen palvelutasovaatimukset nopeuden ja akselipainojen osalta. Rataverkon pieniin parantamistöimiin (mm. tasoristeysturvallisuuden parantamiseen) rahoitusta tarvitaan noin 55 milj. euroa vuodessa. Runkorataverkon kunnossapitoon rahoitusta käytettäisiin noin 200 milj. euroa vuodessa. Rautateiden runkoverkon kehittämistarpeet aiheutuisivat pitkälti henkilö- ja tavaraliikenteen välityskyvyn turvaamisesta ja henkilöliikenteen nopeuttamisesta.

Palvelutaso

Maantiet

Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain mukaan matkojen keskeisiä palvelutasotekijöitä ovat matka-aika, matka-ajan ennakoitavuus, turvallisuus ja kustannustehokkuus. Valtakunnallisen pitkämatkaisen liikenteen korkean tason ja elinkeinoelämän tarpeiden turvaamiseksi olisi erityisesti liikenteen sujuvuuden turvaaminen tärkeää. Runkoverkkoon kuuluvien maanteiden liikenteellisen merkityksen ja niihin kohdistuvien asiakastarpeiden takia palvelutason olisi oltava korkeampi kuin muulla maantieverkolla.

Maantiet luokiteltaisiin pitkämatkaisen liikenteen määrän perusteella kahteen eri palvelutasoluokkaan, tason I ja tason II luokkaan.

Tason I palvelutasoluokan maanteillä turvataan pitkämatkaisen liikenteen hyvä ja tasainen matkanopeus. Nopeusrajoituksen tulee olla pääosin vähintään 80 km/h. Moottoriteillä nopeusrajoituksen tulee olla pääosin vähintään 120 km/h. Turvallisia ohitusmahdollisuuksia on säännöllisin välein. Liittymien määrä on rajoitettu

Tason II palvelutasoluokkaan kuuluisivat lähtökohtaisesti runkoverkon tieosat, joilla pitkämatkaisen liikenteen määrä on vähäisempi. Tällaisilla osuuksilla raskaan liikenteen ja joukkoliikenteen rooli on tyypillisesti vahvempi ja henkilöautoliikenne muodostuu pääosin paikallisesta lii-

kenteestä. Näillä tieosilla tulisi siksi ottaa huomioon myös alueelliset olosuhteet, kuten tarve suuremmalle liittymätiheydelle ja erilaisille liittymätyypivaihtoehdoille.

Maanteiden kaupunkeihin päättyvillä sisääntulojaksoilla nopeustaso sovitetaan paikallisten olosuhteiden mukaan. Kaupunkien läpi- ja ohikulkuteilla voidaan nopeustaso myös sovittaa paikallisten olosuhteiden mukaan, jos päätien pitkämatkaisen läpi- tai ohikulkuliikenteen määrä on pieni. Kaupunkialueilla turvataan pitkämatkaisen raskaan liikenteen ja linja-autojen sujuva läpikulku tai sisääntulo terminaaleihin. Paikallisen liikenteen tarpeet hoidetaan pääosin rinnakkaisella tie- ja katuverkolla.

Runkoverkkoasetuksessa määritelty palvelutaso kuvaa vähimmäisvaatimuksia, joilla pitkämatkaisen liikenteen korkea palvelutaso voidaan varmistaa nykytilanteessa. Tätä korkeampaa, tulevaisuuden kysyntää vastaavaa tavoitteellista palvelutasoa arvioidaan osana valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua. Tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttaa oleellisesti käytettävissä oleva rahoitustaso.

Rautatiet

Rautateiden runkoverkon rataosuuksilla noudatettava palvelutaso määräytyy kunkin rataosuuden pääasiallisen liikenneprofiilin mukaan. Henkilöliikenteen runkoverkolla nopeus on pääsääntöisesti vähintään 120 km/h, tavaraliikenteen radoilla pääsääntöisesti vähintään 80 km/h. Tavaraliikenteen radoilla akselipaino on vähintään 22,5 tn.

Rautateiden runkoverkolle määritelty palvelutaso kuvaa runkoverkkoon kuuluvilta henkilö- ja tavaraliikenteen radoilta edellytettäviä vähimmäisvaatimuksia. Henkilöliikenteen radoilla tavoitellaan, kysynnän sitä edellyttäessä pääsääntöistä 140-160 km/h nopeutta. Tavaraliikenteen radoilla tavoitteena on pääsääntöinen 100 km/h nopeus sekä kysynnän sitä edellyttäessä 25-27 tn akselipaino. Rautateiden runkoverkolla tavoiteltavasta palvelutasosta säännellään tarkemmin valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

Taloudelliset vaikutukset

LVM:n perustelumuiston mukaan runkoverkolla tavoitellaan elinkeinoelämän kilpailukyvyn parantamista, millä olisi suotuisia taloudellisia vaikutuksia koko Suomen kilpailukyvyille.

Liikenteen sujuvuus tulisi säilymään nykyisellään sekä maanteiden että rautateiden runkoverkoilla. Runkotiet parantaisivat elinkeinoelämän kuljetusten täsmällisyyttä ja alentaisivat kuljetuskustannuksia. Kuljetusno-

peuteen kohdistuvat vaikutukset tieliikenteessä olisivat kuitenkin vähäiset. Rautateiden runkoverkko edistäisi rautatiekuljetusten kilpailukykyä.

Runkoverkot tasoittaisivat alueellisia eroja ennen muuta niiden verkostovaikutusten vuoksi. Reuna-alueet hyötyvät siitä, että niiden yhteydet keskuksiin paranevat, mikä nostaisi bruttokansantuotetta. Runkoverkon palvelutaso tukee taloudellista ajotapaa, tehokasta kaluston käyttöä ja tehokkaita logistisia toimintatapoja.

Nykyisellä maanteiden runkoverkolla palvelutasossa merkittävämpiä puutteita on noin 300 tiekilometrillä. Näillä osuuksilla tarvitaan järeämpiä kehittämistoimia, jotta liikkuminen ja kuljettaminen olisi turvallista ja toimivaa myös tulevaisuudessa. Rautateiden runkoverkon kehittämistarpeet kytkeytyvät pitkälti ratojen riittävän välityskyvyn turvaamiseen myös tulevaisuudessa sekä erityisesti henkilöliikenteen ratojen tavoitteelliseen nopeuttamiseen. Suunnitteilla olevia, uusia ratoja koskevia kehittämishankkeita ovat esim. Pissararata, Lentorata sekä Tunnin juna.

Maankäyttö

Runkoverkkoasetus selkiyttäisi kaupunkiseutujen maankäytön sekä pääväylien ja solmukohtien kehittämisen yhteensovittamista. Runkoverkkoasetus voisi toimia 12-vuotisen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman lähtökohtana.

Maanteiden osalta runkoverkkoasetus merkitsisi maankäyttörajoituksia etenkin liittymätiheyden suhteen. Erityisesti vilkasliikenteisellä runkotieverkolla on tehtävä liikennettä kokoavia rinnakkaistie- ja liittymäratkaisuja. Muutokset parantavat pääsuunnan liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta, mutta samalla päätien estevaikutus paikalliselle liikkumiselle kasvaa.

Runkoverkot parantaisivat alueellista saavutettavuutta, mikä tukisi aluekehitystä. Saavutettavuushyödyt heijastuisivat myös pitkien yhteysvälien päässä sijaitseville runkoverkon ulkopuolisille alueille.

Liikenneturvallisuus

Runkotieverkko on maantieverkon vilkasliikenteisin osa, joten runkoverkon liikenneturvallisuudella on suuri vaikutus pääteiden liikenneturvallisuudelle. Runkoverkolla kävelyn ja pyöräilyn turvallisuus paranee selvästi, joskin reitit voivat pidentyä paikallisen estevaikutuksen vuoksi.

Rautateiden runkoverkolla liikenneturvallisuuteen vaikuttaa erityisesti tasoristeysten määrä. Liikennevirasto uudisti vuonna 2016 tasoristeyskoskevat toimintalinjaukset, jotka ulottuvat vuoteen 2030 saakka.

LVM teki marraskuussa 2017 päätöksen tasoristeysten turvallisuuden parantamishjelmasta vuosille 2018-2021.

Ympäristönsuojelu

Runkoverkon suunnittelussa tehtävillä ratkaisulla on kytkentä maankäyttöön. Lisäksi runkoverkolla on tärkeä merkitys osana matkaketjuja ja suunnittelussa on huomioitava myös jalankulun, polkupyöräilyn tai joukkoliikenteen olosuhteet. Runkoverkon suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset polttoaineenkulutukseen ja taloudelliseen ajotapaan.

Lähtökohtaisesti runkoverkkoasetuksella on kielteisiä vaikutuksia melutasoon, sillä melualueet laajenevat siellä, missä nopeustaso ja liikennemäärät nousevat. Meluhaittoja voidaan kuitenkin vähentää rakentamalla meluesteitä erityisesti tiiviisti rakennetuilla alueilla. Runkoverkkoasetus parantaa ympäristöä vähän kuormittavan rautatieliikenteen kilpailukykyä ja vähentää siten autoliikenteen päästöjä ja energiankulutusta.

Runkoverkot saattavat laajentaa työssäkäyntialueita, mikä osaltaan lisää yhdyskuntarakenteen hajautumista ja liikennemääriä.

Digitalisaatio ja automaatio

Runkotieverkko alustana mahdollistaa liikenteen automaation ja uusien palveluiden kehittymisen. Runkoverkkopäätös toimii myös pohjana digitaalisen infrastruktuuristrategian toimenpiteille.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan sekä Helsingin Satama Oy:n lausunto. Kaupunkiympäristön toimialan mukaan runkoverkkoon sisältyvien väylien päättymiskohdat Helsingin seudulla olisi Pääkaupunkiseudun tieverkon jäsenöintiselvityksen tulosten mukaisesti määriteltävä Kehä III:n tasolle.

Helsingin Satama Oy esittää lausunnossaan, että Länsiväylä ja Kehä I tulisi liittää osaksi runkoverkkoa ja runkoverkkoesityksellä ja -päätöksellä tulisi varmistaa ydinsatamien yhteydet valtakunnalliseen ydinverkkoon. Lisäksi lausunnossa todetaan, että perusteluaineistoa olisi täydennettävä siten, että lähtökohdaksi otetaan nykyiset liikennemäärät pääkaupunkiseudulla ja elinkeinoelämän tämän hetken tilanteen ja tulevaisuuden näkymät.

Esittelijän kannanotot

Maanteiden ja rautateiden runkoverkkoluokittelun ja palvelutason määrittelyn yleistavoitteet ovat kannatettavia. Hyvä saavutettavuus valta-

kunnallisesti merkittävimpien keskusten välillä ja runkoverkon korkea palvelutaso edistävät elinkeinoelämän kilpailukykyä niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin.

LVM:n perustelumuiiston mukaan runkoverkon jäsentely ja palvelutaso on määritelty nykyisen rahoitustason mukaisesti, ja tulevaisuuden kehittämistoimet ja investointitarpeet arvioidaan myöhemmin laadittavassa valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

Pääkaupunkiseudulla runkoverkko kattaisi LVM:n ehdotuksen mukaan kaikki merkittävät tieosuudet. Helsingin osalta tämä tarkoittaisi valtatie 1:n (Turunväylä) osalta tieosuutta Munkkivuoresta Huopalahdentien liittymästä länteen, valtatie 3 (Hämeenlinnanväylä) osalta Ruskeasuolta Hakamäentien liittymästä pohjoiseen ja valtatie 4 (Lahdenväylä) osalta Koskelasta Koskelantien eritasoliittymästä pohjoiseen. Valtatie 7 (Porvoonväylä) osalta runkoverkkoon kuuluisi tieosuus Lahdenväylän eritasoliittymästä itään ja kantatie 50 (Kehä III) osalta Porvoonväylältä Turunväylälle. Tieosuudet kuuluisivat I palvelutasoluokkaan.

Esittelijän mielestä LVM:n ehdotuksessa ei ole onnistuttu riittävän hyvin tuomaan esille Helsingin sisääntuloväylien kahtalaista roolia toisaalta valtakunnallisen satamaliikenteen, seudullisen työssäkäyntiliikenteen ja elinkeinoelämän sekä toisaalta kaupunkikehityksen tarpeiden näkökulmasta. Helsingin seudun sisääntuloväylien kahtalaisen roolin tunnistaminen on myös valtakunnallisesti tärkeää kansainvälisestikin kilpailukykyisen kaupunkiseudun kehittymisen edellytysten luomiseksi. Esittelijän lausuntoehdotuksessa maanteiden runkoverkon ulottumista Helsingin kaupungin alueella ehdotetaan rajattavaksi siten, että runkoverkko ulottuisi pääosin Kehä III tasolle (Kehä III mukaan lukien). Tämä rajaus olisi vasta valmistuneen Pääkaupunkiseudun tieverkon jäsennoitiselvityksen tulosten mukainen ja vastaisi paremmin Helsingin kaupunkikehitykselle asetettuihin tavoitteisiin, mm. yleiskaavallisten tavoitteiden osalta, vaikkakin yleiskaavasta on valitettu mm. kaupunkibulevardien osalta.

Samalla esittelijä kuitenkin toteaa vakavana huolenaiheenaan sen, että tie- ja rataverkon jakaminen runkoverkkoon ja muuhun maantie- ja rataverkkoon ei saisi kuitenkaan jatkossa vaikuttaa kehittämistoimien ja valtion rahoituksen kohdentumiseen vain runkoverkolle, jolloin muun liikenneverkon, erityisesti pääkaupunkiseudun, seudullisten liikennehankkeiden rahoitus vaarantuisi ja/tai valtion ja kaupunkien maksuosuudet muilla kuin runkoverkkoon kuuluvilla väylillä poikkeaisivat aiemmin sovelletuista kustannusjakoperiaatteista. Paikallisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien, kuten MAL-suunnitelman ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteensovittaminen tulevassa valmistelutyössä on tärkeää.

11.10.2018

Rataverkon osalta LVM:n esitys vastaa Helsingin tavoitteita, mutta kaupunkiratojen asema suhteessa runkoverkkoon olisi syytä selventää.

Helsingin Satama Oy:n lausunnossa korostetaan TEN-T -ydinsatamien yhteyksien merkitystä ja ydinsatamien väyläyhteyksien liittämistä osaksi runkoverkkoa. Esittelijän mielestä TEN-T -verkon kehittämistavoitteita on mahdollista toteuttaa, vaikka Helsingin sisäiset liikenneväylät satamiin eivät olisi osa runkoverkkoa. EU:n TEN-T -asetus edellyttää, että TEN-T ydinverkon on oltava liitetty yhteen solmukohdissa. Helsinki on TEN-T ydinverkon kaupunkisolmukohta Suomessa Turun ohella. Jatkovalmistelussa ja tulevassa valtakunnallisessa liikennejärjestelmätyössä on syytä varmistaa, etteivät TEN-T -asetuksen tavoitteet ja rahoitusmahdollisuudet kuitenkaan vaarannu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö
- 2 LVM runkoverkkoasetusluonnos
- 3 Perustelumuihistio runkoverkkoasetus (1)
- 4 Runkoverkkoehdotus yhteenveto
- 5 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto 12.9.2018
- 6 Helsingin Satama Oy:n lausunto 17.9.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Liikenne- ja viestintäministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.10.2018 § 645

HEL 2018-008769 T 03 00 00

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.10.2018

Asia/3

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 11.10.2018 saakka.

Käsittely

08.10.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle
11.10.2018 saakka Wille Rydmanin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

11.10.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 647, 648 ja 649 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

11.10.2018

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Marcus Rantala

Terhi Koulumies

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 17.10.2018.